

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci žalobkyne: **Ing. K. U.**, M. Ul. P. č. X., zastúpená advokátom Mgr. Ľubošom Kráľom, v Martine, ul. Červenej armády č. 1, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 27. septembra 2010 číslo 33792/2010-BA, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. apríla 2011, č. k. 21S/104/2010-54, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 20. apríla 2011, č. k. 21S/ 04/2010-54, **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **je povinná** zaplatiť žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia právneho zástupcu Mgr. Ľuboša Kráľa, advokáta v Martine, ul. Červenej armády č. 1, na účet číslo X, vedený v B, a.s. pobočka M. vo výške 77,29 €ur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 20. apríla 2011, č. k. 21S/104/2010-54, podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil rozhodnutie žalovanej z 27. septembra 2010 číslo 33792/2010-BA

v spojení s rozhodnutím z 10. februára 2010 číslo MT-15251/2010 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni trovy konania v sume 508,02 € na účet jej advokáta Mgr. Ľuboša Kráľa, do 30. dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že Okresný súd v Martine v dedičskej veci poručiťky Ing. E. U. uznesením zo 4. júna 2003, sp. zn. 17 D 630/2003, Dnot 123/2003, ustanovil žalobkyňu Ing. K. U. za správcu časti dedičstva poručiťky. Zároveň okresný súd v zmysle § 175f ods. 1 OSP vymedzil správcovi okruh činností, ktoré môže v súvislosti so správou dedičstva vykonávať a stanovil mu povinnosť predkladať súdu pravidelne správy o svojej činnosti, ako aj povinnosť predložiť dedičom prostredníctvom súdu záverečnú správu činnosti, po skončení dedičského konania. S poukazom na § 5 písm. b) a § 14 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) dospel k záveru, že žalobkyňa nie je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá mala oprávnenie prevádzkovať živnosť, a preto jej nevzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie od 1. júla 2004. Námietky žalobkyne uvedené v žalobe považoval krajský súd za dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP. Úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Hoci bola žalobkyňa ustanovená za správcu dedičstva poručiťky Ing. E. U., ktorá zomrela X.X. 2003, naďalej zastávala právny názor, že na účely sociálneho poistenia sa žalobkyňa považuje za samostatne zárobkovo činnú osobu tým, že pokračovala v živnosti ako dedička ustanovená za správcu dedičstva a za rok 2003 dosiahla príjem relevantný na vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia. Tvrdila, že z uvedeného dôvodu ju treba od 1. júla 2004 považovať za povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu. Uviedla, že vo vykonávaní živnosti žalobkyňa pokračovala, pričom živnosť vykonávala na základe živnostenského listu z 23. mája 1995, č.: Žo – X, vydaného na meno poručiťky Ing. E. U., čo znamená, že živnostenské oprávnenie poručiťky nezaniklo. Po skončení konania o dedičstve, Obvodný úrad v Martine, odbor živnostenského podnikania, potvrdil úradným záznamom 24. marca 2004 len zmeny údajov uvedených v predmetnom živnostenskom liste, teda nevydal žalobkyni nové živnostenské oprávnenie. Po smrti samostatne zárobkovo činnnej osoby Ing. E. U., sa považuje za osobu, ktorá má oprávnenie prevádzkovať živnosť

a nadobúda postavenie samostatne zárobkovo činnejš osoby. Vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnejš osoby závisí od výšky príjmu z podnikania a z inejš samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 7 ods. 1 až 3, 5 a 6 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení účinnom do 31. decembra 2003 alebo výnosu súvisiaceho s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ktorý táto osoba dosiahla za predchádzajúci kalendárny rok. Až po dosiahnutí príjmu významného na vznik uvedeného povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia vzniká samostatne zárobkovo činnejš osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie (§ 21 ods. 1), ktorý sa posudzuje vždy k 1. júlu kalendárneho roka, pričom sa vychádza z príjmu z podnikania a z inejš samostatne zárobkovej činnosti alebo z výnosu súvisiaceho s podnikaním, ktorý samostatne zárobkovo činná osoba dosiahla za predchádzajúci kalendárny rok. Za rok 2003 žalobkyňa podala Daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb vo vlastnom mene v sume 4 929 852 Sk, za Ing E.U. bolo podané daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb 28. novembra 2003 s príjmom 7 840 538 Sk. Žalovaná tvrdila, že príjem, ktorý žalobkyňa vykázala vo svojom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2003 je príjem, ktorý žalobkyňa dosiahla po smrti poručiťky.

Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10, § 246c a § 250ja OSP preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalovanej bolo podané nedôvodne.

Podľa § 5 písm. b) zákona o sociálnom poistení samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je osoba, ktorá má oprávnenie prevádzkovať živnosť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. živnostenského zákona, živnosť môže prevádzkovať fyzická osoba (živnostník) alebo právnická osoba, ak splní podmienky ustanovené týmto zákonom (ďalej len „podnikateľ“).

Podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení povinne nemocensky poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inejš samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním s inou samostatne

zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9.

Podľa § 175f ods. 1 OSP správca robí po dobu konania o dedičstve úkony nevyhnutné na uchovanie majetkových hodnôt patriacich do dedičstva, a to v rozsahu vymedzenom súdom. Správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu, ktorá vznikla porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu uloží súd. Ak to súd uloží, predkladá mu správca priebežné správy o svojej činnosti.

Zo spisov vyplýva, že žalobkyňa Ing. K. U., dcéra poručiťky Ing. E. U., ktorá zomrela X.X. 2003, bola na základe uznesenia Okresného súdu v Martine zo 4. júna 2003 č. k. 17 D 613/2003, Dnot 123/03, ktoré aj nadobudlo právoplatnosť 4. júna 2003, ustanovená za správcu časti dedičstva poručiťky okrem iného aj vo veci ďalšieho majetku a majetkových hodnôt súvisiacich so živnostenskou činnosťou poručiťky, ktorú vykonávala od 19. mája 1995 na základe živnostenského listu Okresného úradu v Martine pod obchodným menom Ing. E. U. – A., miesto podnikania T., V. X, IČO:X. Uvedeným uznesením okresný súd žalobkyni ako správkyni dedičstva vymedzil okruh činností, ktoré mohla v súvislosti so správou majetku vykonávať. Úradným záznamom z 24. marca 2004 Obvodného úradu v Martine, odbor živnostenského podnikania číslo Žo-X, číslo živnostenského registra X, boli potvrdené zmeny údajov uvedených v živnostenskom liste z 23. mája 1995, číslo Žo-X, na základe oznámenia z 22. marca 2004. Údaje boli pozmenené v časti obchodné meno, meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, na základe Osvedčenia o dedičstve z 26. januára 2004, číslo 17 D 613/2003, D not 123/2003, ktorým nadobudla vlastnícke právo k majetku a majetkovým hodnotám súvisiacim so živnostenskou činnosťou Ing. K. U.. Žalobkyňa vykonávala túto funkciu správcu dedičstva do skončenia dedičského konania v dedičskej veci po neb. Ing. E. U., ktoré bolo ukončené vydaním Osvedčenia o dedičstve notárom JUDr. Miroslavom Debnárom z 26. januára 2004, č. k. D 613/2003, D not 123/2003. Po skončení dedičského konania žalobkyňa nepokračovala v živnosti (§ 13 ods. 5 živnostenského zákona),

pokračovanie v živnosti neoznámila živnostenskému úradu do 1 mesiaca od skončenia dedičského konania po matke.

Podľa potvrdenia z 1. apríla 2004 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine číslo ÚPSVaR/9871/2003-SPS (č. 1. 32) žalobkyňa bola od 1. júla 2003 v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V roku 2003 žalobkyňa nemala oprávnenie na prevádzkovanie živnosti, ale do skončenia dedičského konania po matke od 26. januára 2004 vykonávala funkciu správcu dedičstva podľa § 175e a nasl. OSP. Nemala ani postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. b) zákona o sociálnom poistení, nevykonávala živnosť ako sústavnú činnosť prevádzkovanú samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Daňové priznanie za rok 2003 teda nesúviselo so samostatnou zárobkovou činnosťou žalobkyne. Žalobkyňa podala daňové priznanie v roku 2004 za rok 2003 za svoju matku Ing..E.U., ktorá zomrela X.X. 2003 ako správkynia dedičstva. Uvedené daňové priznanie nesúviselo so samostatnou zárobkovou činnosťou žalobkyne, ale súviselo s nadobudnutím práv a povinností dedením k podniku jej matky, teda poručiťky. Zo svojho podnikania mala príjem až v roku 2004, a preto povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie žalobkyne vzniklo až od 1. júla 2005.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne závery Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovelo odvolaniu žalovanej a dôvody zrušujúceho rozhodnutia krajského súdu považoval za vecne správne a zákonné. Z uvedeného dôvodu prvostupňový rozsudok podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd priznal úspešnej žalobkyni trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní za 1 úkon právnej služby poskytnutej v roku 2011, t. j. podanie vyjadrenia k odvolaniu, vo výške 57 €ur + 7, 41 €ur režijný paušál, spolu 64,41 €ur + 12,88 €ur + 20 % DPH, spolu 77,29 €ur, podľa § 11 ods. 4, druhá veta, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 zákona č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. augusta 2012

JUDr. Elena Zavadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová